

Európska stratégia vytvárania lepšieho internetu pre deti (BIK+)

Verzia priateľská pre deti

Európska stratégia vytvárania lepšieho internetu pre deti (BIK+)

Európska únia* (ďalej len EÚ) je skupina 27 krajín, ktoré navzájom spolupracujú. Úlohou Európskej komisie* je vytvárať predpisy a zákony EÚ vrátane nových plánov a politík* (tieto nazývame stratégie).

V rámci našich plánov urobiť z Európy skvelé a bezpečné miesto na život – vrátane online priestoru, sme nedávno spustili novú stratégiou vytvárania lepšieho internetu pre deti (známu ako **BIK+**, z angl. better internet for kids). Chceme, aby ste **VY** – deti a mladí ľudia – mali **ochranu, rešpekt a silné postavenie***, vždy keď ste online, a aby ste mohli vyhľadávať a naplno využívať všetko, čo online svet ponúka. Cieľom tohto letáka je vysvetliť vám naše plány.

Na konci je objasnený význam niektorých použitých slov a slovných spojení (s označením *).

Prečo potrebujeme stratégiu?

Prvú stratégiu vytvárania lepšieho internetu pre deti sme prijali v roku 2012. Odvtedy sa však online svet zásadne zmenil. Na internet sa napríklad **pripájate častejšie** než kedykoľvek predtým: **čas strávený online** sa u detí a mladých ľudí za posledných 10 rokov takmer zdvojnásobil. Deti majú prístup k technológiám **v mladšom veku** a mnoho z vás používa smartfóny a platformy sociálnych sietí každý deň.

Bohužiaľ nie všetko, čo robíte alebo si prezeráte online, je pozitívne. Pre mnohých z vás neustále predstavuje veľký problém napríklad **online šikanovanie**. Niektorým pri kontakte s online priestorom **chýba sebadôvera**, niektoré osoby zase **nemajú prístup** k potrebnému **vzdelaniu, nástrojom** alebo **internetovému pripojeniu**. Mnohé aplikácie a služby, ktoré používate napríklad na komunikáciu s kamarátmi alebo pozeranie online obsahu, **neboli navrhnuté špeciálne pre vás**. V dôsledku toho vám hrozí kontakt s nevhodným* obsahom alebo osobami, ako aj ďalšie potenciálne riziká.

y#&!*

Ambíciou nášho nového plánu je tieto podmienky zmeniť. Chceme zároveň zabezpečiť, aby ste sa v súčasnosti aj v budúcnosti **podieľali na prijímaní rozhodnutí EÚ**, ktoré sa týkajú vašich online životov.

Pri **vytváraní tejto stratégie a plánu zameraného na budúcnosť** sme spolupracovali s množstvom ľudí (nazývame ich zainteresované strany*). Rozprávali sme sa aj s mnohými deťmi a mladými ľuďmi rozličného veku a z rôznych častí Európy. Chceli sme tak zabezpečiť, aby sa v tomto pláne odrazili želania a problémy mladých ľudí, ako ste vy.

Na čo sa stratégia vzťahuje?

Náš plán vychádza z troch hlavných cieľov. Nazývame ich **piliere**:

Chceme bezpečný internet

ktorý vás chráni pred obsahom vzbudzujúcim strach, smútok alebo pocit nepohody.

Chceme, aby ste sa pri používaní internetu cítili dobre, pretože viete, ako internet používať bezpečne a zábavným spôsobom.

Chceme, aby ste mali príležitosť zapojiť sa do činností pre deti, v rámci ktorých môžete vyjadriť svoju predstavu o bezpečnom internete.

Cieľom piliera 1 je zabezpečiť, aby bol váš digitálny svet bezpečný

Pri vytváraní súboru pravidiel zameraných na bezpečnosť online služieb (nazývame ich kódex správania*) budeme spolupracovať s **poskytovateľmi online platforiem*** (napríklad Meta, Snap, TikTok a ďalšími). Naším cieľom je zabezpečiť, aby sa vám v online prostredí zobrazoval iba **vekovo primeraný** obsah (spolu s metódami na preukazovanie veku na účel získania prístupu k určitým online službám) a aby vo vás zobrazený obsah a činnosti vykonávané online **nevzbudzovali strach, smútok alebo nepohodu**.

Chceme, aby platformy, ktoré používate, poskytovali **zrozumiteľné podmienky, chránili vaše súkromné údaje, rešpektovali vaše práva a nezacielovali na vás reklamy*** na základe informácií, ktoré zdieľate online.

Zároveň usilujeme o vašu **ochranu pred kyberšikanovaním, nenávisťnými prejavmi* a všetkými spôsobmi ubližovania**. V nasledujúcich rokoch budeme pracovať na jednoduchých spôsoboch, pomocou ktorých budete môcť požiadať o pomoc v súvislosti so šikanovaním a ostatnými problémami v online prostredí bez ohľadu na krajinu svojho pôvodu.

2

Cieľom piliera 2 je zabezpečiť, aby ste si osvojili potrebné zručnosti, znalosti a mali dostatočnú podporu

Chceme zabezpečiť, aby ste **sa naučili, ako internet doma aj v škole používať bezpečne**. Musíte vedieť rozpoznať, čomu v online prostredí možno dôverovať a čo je skutočnosť a čo fikcia. Zároveň musíte vedieť, **na koho sa možno obrátiť, keď potrebujete pomoc s problémom v online prostredí**.

V spolupráci so subjektmi s rozhodovacou právomocou vo vašej krajine zabezpečíme, aby sa **na školách vyučovalo o online bezpečnosti a mediálnej gramotnosti*** a aby aj vaši učitelia, rodičia a opatrovatelia mali potrebné zručnosti a mohli vám lepšie pomáhať, keď ste online.

Uvedomujeme si, že každý z vás je jedinečný a má odlišné potreby a postavenie – v online, ako aj v offline svete. V rámci tohto plánu chceme **pomáhať VŠETKÝM, aby sa v online prostredí cítili bezpečne a dobre**. Jedným slovom: **na nikoho sa nezabudne!**

3

Cieľom piliera 3 je zabezpečiť, aby ste mali príležitosť vyjadriť sa

Chceme, aby ste internet mohli používať na získavanie nových poznatkov a aby ste mohli **zdieľať svoje nápady o ideálnom internete.**

Budeme s vami spolupracovať prostredníctvom **ambasádorov stratégie BIK pre mládež*** a **panelov stratégie BIK pre mládež** vo vašej krajine, aby sme dostávali pravidelnú spätnú väzbu a mohli plánovať odbornú prípravu a činnosti zamerané na rôzne online témy, ktoré budú poskytovať mladí ľudia mladým ľuďom.

Naším zámerom je **načúvať vašim nápadom** a spolupracovať s ostatnými na **realizácii zmien. Každé dva roky sa k tomuto plánu vrátíme**, aby sme sa uistili, či stále funguje, a aby sme pomohli riešiť prípadné nové problémy v online prostredí.

Ako budeme ďalej postupovať?

Tak ako tomu je pri všetkých dobrých plánoch, aj my musíme spolupracovať s ostatnými (napríklad so spoločnosťami, učiteľmi a subjektmi s rozhodovacou právomocou), aby bolo možné náš plán uskutočňovať. Nasledujúce mesiace a roky sa budeme venovať plánovaniu a prijímaniu rôznych opatrení. O všetkom vás budeme pravidelne informovať.

Novinky nájdete na webových stránkach stratégie BIK pre mládež www.bikyouth.eu

Ak chcete zistiť, ako sa zapojiť do činností panela pre mládež, prípadne potrebujete pomoc či informácie o nejakom probléme v online prostredí, [obráťte sa na príslušné národné centrum pre bezpečnejší internet.](#)

Vysvetlenie významu niektorých slov a slovných spojení použitých v tomto letáku

Slovo alebo slovné spoje

Význam

**Ambasádori
stratégie
BIK pre
mládež**

Ambasádori stratégie BIK pre mládež sú mladí ľudia, ktorí reprezentujú celú európsku mládež a zdieľajú svoje nápady o bezpečnejšom internete so spoločnosťami, organizáciami a ľuďmi, ktorí sa podieľajú na vytváraní lepšieho internetu pre deti.

Kódex správania

Kódex správania je dokument so súborom pravidiel, ktoré zabezpečujú, aby boli online služby pre vás bezpečné. Je v ňom napríklad uvedené, od akého veku možno používať aplikácie sociálnych médií ako TikTok alebo Snapchat, ako aj to, akým spôsobom sú chránené vaše údaje.

**Subjekt s
rozhodovacou
právomocou**

Subjekt s rozhodovacou právomocou je osoba alebo skupina jednotlivcov zodpovedná za prijímanie dôležitých rozhodnutí, ktoré sa týkajú veľkej skupiny ľudí. Môže pôsobiť napríklad na úrovni spoločnosti alebo krajiny.

**Posilňovanie
postavenia**

Posilniť niečie postavenie znamená udeliť niekomu právo a kompetenciu niečo robiť. Znamená to dodať niekomu sebadôveru a zároveň aj zabezpečiť, aby mal možnosť danú činnosť vykonávať.

**Európska
komisia**

Európska komisia (alebo skrátene EK) pomáha navrhovať zákony a politiky platné v Európskej únii. Vytvára napríklad zákony v oblasti ekonomiky, internetu a bezpečnosti.

Európska únia

Európska únia (alebo skrátene EÚ) je skupina 27 krajín v Európe, ktoré navzájom spolupracujú.

Slovo alebo slovné spoje

Význam

Nenávistné prejavy

Nenávistné prejavy predstavujú formu komunikácie, v ktorej sa používajú vylučujúce, agresívne a zlomyseľné slová namierené proti jednotlivcom alebo skupine ľudí. Väčšinou sú zamerané na určité skupiny ľudí na základe krajiny ich pôvodu, farby pleti, vierovyznania, pohlavia a iných vlastností.

Nevhodný

Nevhodný znamená neprimeraný alebo potenciálne škodlivý či naháňajúci strach. Za nevhodný pre deti a mladých ľudí často označujeme online obsah – teda veci, ktoré sa vám zobrazujú online, prípadne nevhodné môžu byť aj kontakty – teda osoby, ktoré vás kontaktujú online.

Mediálna gramotnosť

Cieľom mediálnej gramotnosti je umožniť deťom a mladým ľuďom stať sa chránenými a rozvážnymi používateľmi všetkých druhov médií vrátane kníh, časopisov a novín, televízneho a rozhlasového vysielania, ako aj online obsahu. Umožňuje mladým ľuďom premýšľať o obsahu, ktorý nájdú, vyhľadávať dôveryhodné zdroje informácií a vyjadrovať svoje názory rešpektujúcim spôsobom.

Poskytovatelia online platforiem

Poskytovatelia online platforiem sú spoločnosti vlastniace platformy sociálnych médií, ktoré používame. Napríklad Facebook, Instagram a WhatsApp vlastní a spravuje spoločnosť Meta, Snapchat vlastní spoločnosť Snap Inc. a TikTok spoločnosť ByteDance.

Politiky

Politiky predstavujú súbor pravidiel, zákonov a plánov, ktoré vlády volia na dosiahnutie určitého cieľa. Napríklad, ak je cieľom, aby všetky deti chodili do školy, politikou bude pravdepodobne úsilie o vybudovanie školy v každom meste. Európska komisia pomáha vytvárať zákony a politiky pre Európsku úniu a navrhuje nové plány s cieľom urobiť z EÚ lepšie miesto.

Slovo alebo slovné spoje

Význam

Zainteresované strany

Zainteresovaná strana je jednotlivec, skupina ľudí alebo organizácia, ktorej záleží na určitom projekte alebo iniciatíve. V našom prípade ide o všetkých ľudí, ktorí chcú deťom a mladým ľuďom zabezpečiť bezpečnejšie online prostredie a odovzdať im zručnosti a poznatky, ktoré potrebujú.

Zacielené reklamy

Zacielené reklamy sú reklamy využívajúce informácie, ktoré zverejníte online, alebo informácie na webových stránkach, ktoré ste otvorili. V dôsledku toho sa vám zobrazujú reklamy, o ktorých sa predpokladá, že ich chcete vidieť. To môže predstavovať problém, pretože cieľom takýchto reklám je presvedčiť vás, aby ste kúpili nepotrebné veci, prípadne vám ukazujú len jednu stranu mince.

Úplný názov tejto stratégie znie:

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Digitálne desaťročie pre deti a mládež: nová Európska stratégia vytvárania lepšieho internetu pre deti (stratégia BIK+)COM(2022) 212 final

 Sledujte nás: @BetterNet4EU, @Insafenetwork.

Osobitné poďakovanie patrí ambasádorom stratégie BIK pre mládež z celej Európy za neoceniteľný prínos a pomoc pri tvorbe tohto sprievodcu pre deti.

Autorské práva

© Európska únia, 2022

Politika v oblasti opakovaného použitia dokumentov Európskej komisie sa vykonáva rozhodnutím Komisie 2011/833/EÚ z 12. decembra 2011 o opakovanom použití dokumentov Komisie (Ú. v. EÚ L 330, 14.12.2011, s. 39). Ak nie je uvedené inak, opakované použitie tohto dokumentu je povolené v zmysle medzinárodnej licencie Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znamená, že opakované použitie je povolené za predpokladu, že sa riadne uvedie zdroj a akékoľvek zmeny.

Print ISBN 978-92-76-58647-0

doi:10.2759/814956

KK-09-22-258-SK-C

PDF ISBN 978-92-76-58672-2

doi:10.2759/802272

KK-09-22-258-SK-N